

Література:

1. Грицасенко Л. Державний контроль і прокурорський нагляд, сутність і співвідношення // Вісник нац. акад. прокуратури України. – 2012. – №2. – С. 34-38.
2. Павлов Д.М. Адміністративне право: Загальна частина: Конспект лекцій. – К.: МАУП, 2007. – 136 с.
3. Захарова Л.М. Система державного контролю: посібник. Мінськ: Академія управління при Президентіві Республіки Білорусь. 2013. – 123 с.
4. Хотінь І.В. Значення методів пізнання в підготовці управлінських рішень // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 14-15 листопада 2014 р. – Ужгород: ФОП Бреза А.Е. 2014. – 220 с.

УДК 321.7

Дрозд О.Ю.,

канд. юрид. наук, доцент кафедри
адміністративної діяльності

Національної академії внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ ЩОРІЧНИХ ВІДПУСТОК ЗГІДНО ПОЛОЖЕНЬ НОВОГО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО НАЦІОНАЛЬНУ ПОЛІЦІЮ»

Аналізується порядок обчислення тривалості щорічних чергових відпусток поліцейських, їх оформлення та терміни використання. Розглядається порядок складання та затвердження графіків щорічних відпусток, а також внесення до них змін. Досліджуються підстави та основні правила поділу, перенесення, поєднання та подовження щорічних чергових відпусток.

Ключові слова: відкликання з відпустки, відпустка, графік відпусток, грошова компенсація, невикористана відпустка, перенесення відпустки.

Анализируется порядок исчисления продолжительности ежегодных очередных отпусков полицейских, их оформления и сроки использования. Рассматривается порядок составления и

утвердження графіков ежегодных отпусков, а также внесение в них изменений. Исследуются основания и основные правила разделения, перенос, сочетание и удлинение ежегодных очередных отпусков.

Ключевые слова: отзыв из отпуска, отпуск, график отпусков, денежная компенсация, неиспользованный отпуск, перенос отпуска.

Analyzes the method of calculating the duration of the regular annual vacations police for their design and terms of use. We consider the procedure for drafting and approving annual leave schedules and rewiring. We study the reasons and the basic rules of separation, transfer, combination and extension of the regular annual vacations.

Keywords: withdrawal from vacation, vacation, vacation schedule, compensation, unused vacation, holiday transfer.

Постановка проблеми. Право на відпочинок усім, хто працює, у тому числі й поліцейських, гарантується Конституцією та законодавством України. Надання усім працівникам поліції часу відпочинку для відновлення працездатності, зміцнення здоров'я, а також для виховання дітей, задоволення власних життєвих потреб та інтересів є прямим обов'язком керівництва Національної поліції.

З прийняттям нового Закону України «Про національну поліцію» (далі – Закон) [1], вперше на законодавчому рівні було чітко визначено тривалість, порядок обчислення та надання відпусток для працівників поліції. Нагадаємо, що до цього часу вказані питання регулювались лише на підзаконному рівні, а саме, в Положенні про проходження служби рядовим та начальницьким складом ОВС [2], окремі положення якого (ті, що не суперечать Закону) на даний час все ще зберігають свою чинність. Однак, таке регулювання носило фрагментарний характер і досить часто не було узгоджено із чинним трудовим законодавством. Наразі, більшість спірних моментів вже вирішено й працівники поліції отримали додаткові гарантії їх соціального захисту та своєрідну компенсацію за складність та напруженість їх роботи, зокрема, у вигляді подовжених

основних щорічних відпусток. Так, згідно ст. 93 Закону, загальна тривалість щорічної основної оплачуваної відпустки поліцейського становить тридцять календарних днів, якщо законом не визначено більшої тривалості відпустки. За кожний повний календарний рік служби в поліції після досягнення п'ятирічного стажу служби поліцейському надається один календарний день додаткової оплачуваної відпустки, але не більш як п'ятнадцять календарних днів.

Водночас, незважаючи на таке детальне регулювання тривалості щорічних основних відпусток поліцейських, порядок їх надання та оформлення потребує деякого роз'яснення, оскільки ст. 93 Закону закріплює лише загальні правила такої процедури. Решта питань регулюється трудовим законодавством, зокрема, ст. 79 КЗпПУ [3] та ст. 10 Закону України «Про відпустки» [4].

Виклад основного матеріалу. У першу чергу, необхідно звернути увагу на той факт, що чергові щорічні основна та додаткові відпустки повної тривалості у перший рік служби надаються поліцейським після закінчення шести місяців безперервної служби в поліції. У разі надання зазначених відпусток до закінчення вказаного терміну, їх тривалість визначається пропорційно до відпрацьованого часу.

Щорічні відпустки повної тривалості до настання шестимісячного терміну безперервної роботи у перший рік служби в поліції надаються лише таким категоріям працівників за їх бажанням: 1) жінкам – перед відпусткою у зв'язку з вагітністю та пологами або після неї, а також жінкам, які мають двох і більше дітей віком до 15 років або дитину-інваліда; 2) чоловікам, дружини яких перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами; 3) особам, звільненим після проходження строкової військової служби, військової служби за призовом під час мобілізації на особливий період, військової служби за призовом осіб офіцерського складу або альтернативної (невійськової) служби, якщо після звільнення із служби вони були прийняті на роботу протягом трьох місяців, не враховуючи часу переїзду до місця проживання; 4) сумісникам – одночасно з відпусткою за основним місцем роботи; 5) працівникам, які успішно навчаються в навчальних

зкладах та бажають приєднати відпустку до відпустки у зв'язку з навчанням чи творчої відпустки; 6) працівникам, які не використали за попереднім місцем роботи повністю або частково щорічну основну відпустку і не одержали за неї грошової компенсації; 7) працівникам, які мають путівку (курсівку) для санаторно-курортного (амбулаторно-курортного) лікування; 8) батькам–вихователям дитячих будинків сімейного типу; 9) в інших передбачених законом випадках.

Тривалість чергової відпустки у році вступу на службу в поліції обчислюється пропорційно з дня вступу до кінця року з розрахунку однієї дванадцятої частини відпустки за кожен повний місяць служби. Чергові відпустки за другий та наступні роки служби можуть бути надані поліцейському в будь-який час відповідного робочого року.

Черговість надання поліцейським щорічних відпусток визначається графіками відпусток, при складанні яких обов'язково мають бути враховані інтереси служби, особисті інтереси працівників та можливості для їх відпочинку, забезпечувати рівномірне перебування поліцейських у чергових відпустках протягом календарного року та можливість працівника протягом всієї служби використати чергову відпустку в різні пори року. Як правило, графіки чергових відпусток складаються із розрахунку щомісячного знаходження у відпустках 10-12 відсотків наявної кількості особового складу органу поліції. Виняток з цього правила, так само як і необхідність внесення змін до вже затвердженого графіку відпусток, може бути продиктований умовами службової діяльності і, в першу чергу, її надзвичайними обставинами (наприклад, проведення міжнародних спортивних змагань, масштабних політичних заходів тощо), за яких органи внутрішніх справ переводяться на посилений варіант несення служби, що передбачає заборону надання працівникам відпусток. Досвідчений керівник має завчасно спрогнозувати стан оперативної обстановки, врахувати посилення навантаження у певні періоди року і, з урахуванням цих обставин, забезпечити реалізацію права працівників поліції на отримання та відбуття чергової відпустки за поточний рік.

Згідно п. 5.6. Галузевої угоди між МВС України, Професійною спілкою атестованих працівників ОВС України та Професійною спілкою працівників державних установ України [5], графіки щорічних відпусток працівників затверджуються керівником органу поліції за погодженням з профспілкою відповідного рівня, у термін до 15 грудня. Графіки відпусток доводяться до відома всього особового складу органу поліції і є обов'язковими для виконання як керівником органу поліції, так і працівниками.

Чинне законодавство не встановлює конкретної форми графіку надання відпусток, тому в органі поліції може бути розроблена власна форма такого документу, або ж він може складатись у довільній формі. В графіку відпусток, як правило, зазначається місяць початку використання відпустки, інколи – місяць початку відпустки і місяць її закінчення чи конкретна дата початку відпустки. За домовленістю сторін відпустку можна планувати частинами, що також відображається в графіку відпусток. Конкретний період надання щорічних відпусток у межах, встановлених графіком, визначається за погодженням з працівником та керівником органу поліції.

Чергова відпустка може бути надана в інший період, ніж той, який передбачено в графіку чергових відпусток за ініціативою як поліцейського, так і відповідного керівника, з внесенням відповідних змін до графіка чергових відпусток. В обов'язковому порядку, за ініціативи працівника поліції, щорічні чергові відпустки в зручний для нього час надаються:

- 1) жінкам перед відпусткою у зв'язку з вагітністю та пологами або після неї;
- 2) жінкам, які мають двох і більше дітей віком до 15 років або дитину-інваліда;
- 3) одинокій матері (батьку), які виховують дитину без батька (матері);
- опікунам, піклувальникам або іншим самотнім особам, які фактично виховують одного або більше дітей віком до 15 років за відсутності батьків;
- 4) дружинам (чоловікам) військовослужбовців;
- 5) ветеранам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, а також особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- 6) батькам-вихователям

дитячих будинків сімейного типу; 7) в інших випадках, передбачених законодавством.

Керівним, педагогічним, науковим, науково-педагогічним працівникам, спеціалістам навчальних закладів щорічні відпустки повної тривалості у перший та наступні робочі роки надаються у період літніх канікул незалежно від часу прийняття їх на роботу. Працівникам, які навчаються в навчальних закладах без відриву від служби, щорічні відпустки за їх бажанням приєднуються до часу проведення настановних занять, виконання лабораторних робіт, складання заліків та іспитів, часу підготовки і захисту дипломного проекту та інших робіт, передбачених навчальною програмою.

Керівник відповідного органу поліції зобов'язаний забезпечити: 1) ведення обліку тривалості відпусток, що надаються працівникам; 2) здійснення належного контролю за дотриманням графіка відпусток; 3) своєчасне внесення змін і доповнень до графіків відпусток, що обумовлені життєвими обставинами та станом оперативної обстановки; 4) контроль за проведенням інструктажів про правила поведінки під час перебування у відпустках; 5) надання матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань та для оздоровлення тощо.

Надання працівникові поліції чергової відпустки оформляється наказом. Накази по особовому складу про надання відпусток працівникам на наступний місяць видаються до 10 числа кожного місяця відповідно до затверджених графіків, з визначенням у необхідних випадках осіб, на яких тимчасово покладається виконання обов'язків керівників, яким надається відпустка.

Певну специфіку має поділ чергової відпустки поліцейського на частини та використання цих частин. Так, згідно ч. 5 ст. 93 Закону, відпустка тривалістю менше 10 діб за бажанням особи рядового або керівного складу може бути надана одночасно з черговою відпусткою в наступному році. Також, поліцейським дозволяється, за бажанням, використовувати відпустку частинами. При цьому, згідно ч. 6 ст. 93 Закону, одна частина відпустки має бути не менше 10 діб.

Проаналізувавши закріплені в ст. 93 Закону правила поділу чергової відпустки поліцейського на частини, можна помітити, що вони суттєво відрізняються від тих, які закріплені в Положенні про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС, а також в КЗпПУ та Законі України «Про відпустки». Так, згідно абз. 3 п. 53 Положення, особам рядового і начальницького складу, які мають право на відпустку тривалістю 40 днів і більше, дозволяється, за їх бажанням, використовувати її в два строки. При цьому одна частина відпустки має бути не менше 30 днів. Як бачимо, закріплені в Положенні правила є більш суворими ніж ті, що передбачені Законом. По-перше, Положення дозволяє використовувати відпустку лише в два строки, тоді як Закон кількість частин взагалі не визначає. По-друге, Положення дозволяє ділити відпустку лише тим працівникам, які мають право на відпустку тривалістю 40 днів і більше, тоді як Закон поширює це правило на всіх без винятку поліцейських. По-третє, Положення вимагає, щоб основна частина відпустки складала не менше 30 днів, тоді як Закон мінімально допустимою вважає 10-денну частину відпустки. Таким чином, з викладеного випливає, що Закон України «Про національну поліцію» суттєво розширив права поліцейських при отриманні та використанні щорічних відпусток, що слід вважати цілком обґрунтованим і логічним з огляду на особливий характер служби в поліції.

Водночас, варто зазначити, що закріплені в ст. 93 Закону України «Про національну поліцію» правила поділу щорічних відпусток на частини також суттєво відрізняються від тих, що закріплені в загальних нормах трудового права. Так, згідно ст. 79 КЗпПУ та ст. 12 Закону України «Про відпустки», основна безперервна частина щорічної відпустки має становити не менше 14 календарних днів. Відразу ж зауважимо, що така тривалість основної безперервної частини щорічної відпустки визначена не лише в національному, а й в міжнародному законодавстві. Так, згідно ст. 8 Конвенції Міжнародної організації праці «Про оплачувані відпустки», одна із частин щорічної відпустки має складатись принаймні з двох безперервних робочих тижнів [6]. При цьому Конвенція не містить вказівки на те, що частина відпустки тривалістю не

менше 14 календарних днів є основною частиною, яка має обов'язково надаватись першою. Однак, саме за таким правилом сьогодні надаються відпустки всім працівникам органів внутрішніх справ.

Варто пам'ятати, що Закон України «Про національну поліцію» передбачає можливість поділу щорічної відпустки на частини, а не обов'язок керівника органу поліції поділити її на частини за бажанням працівника. З метою недопущення втрат робочого часу чи з міркувань служби керівник може не погодитися поділити відпустку саме так, як того бажає поліцейський, або ж може запропонувати йому інший варіант поділу щорічної відпустки або не поділяти її взагалі.

Наступне, на що необхідно звернути увагу при аналізі порядку та умов надання поліцейським чергових відпусток – це терміни використання таких відпусток та можливість їх перенесення. Згідно ч. 7 ст. 93 Закону, чергова відпустка надається поліцейському, як правило, до кінця календарного року. В даному випадку, виникає необхідність у розмежуванні календарного року та робочого року, оскільки в ст. 10 Закону України «Про відпустки» вживається саме останній термін. Під робочим роком прийнято розуміти період служби протягом 12 місяців, відлік якого починається від дня початку служби до закінчення 365 (366) днів. Календарний рік має дещо інший термін: він розпочинається з 01 січня кожного нового року і закінчується 31 грудня.

Закону України «Про національну поліцію» не містить спеціальної вказівки на право працівника поліції на перенесення щорічної відпустки за його вимогою. Водночас, таке право гарантується ст. 80 КЗпПУ та ст. 11 Закону України «Про відпустки». Так, на вимогу працівника щорічна відпустка повинна бути перенесена на інший період у таких випадках:

- 1) порушення керівником визначених термінів письмового повідомлення працівника про час надання відпустки
- 2) несвоєчасної виплати заробітної плати працівнику за час щорічної відпустки.

Щорічна відпустка повинна бути перенесена на інший період або продовжена також у разі:

- 1) тимчасової непрацездатності працівника, засвідченої у встановленому порядку;
- 2) виконання працівником державних

або громадських обов'язків, якщо згідно з законодавством він підлягає звільненню на цей час від основної роботи із збереженням заробітної плати; 3) настання строку відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами; 4) збігу щорічної відпустки з відпусткою у зв'язку з навчанням. Відразу ж зауважимо, що настання перерахованих вище обставин зовсім не означає, що працівник може на власний розсуд вирішувати питання про перенесення відпустки на період, безпосередньо наступний за днем припинення дії цих обставин. При перенесенні щорічної відпустки новий строк її надання встановлюється за погодженням між працівником і керівником органу поліції.

Керівник органу в крайніх випадках теж може виступати ініціатором перенесення щорічної відпустки працівника. Зокрема, у разі, коли надання щорічної відпустки в раніше обумовлений період може несприятливо відбитися на нормальному ході роботи органу, та за умови, що частина відпустки тривалістю не менше 24 календарних днів буде використана в поточному робочому році. Однак, для перенесення відпустки в зазначеному випадку обов'язковою має бути письмова згода працівника та погодження профспілкового органу.

Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС передбачає можливість поєднання чергових відпусток. Так, згідно п. 54 Положення, особам середнього, старшого і вищого начальницького складу у разі переведення по службі в іншу місцевість дозволяється, за їх бажанням, поєднувати чергові відпустки за два роки. Поєднана відпустка надається за новим місцем служби і її загальна тривалість не повинна перевищувати трьох місяців, без урахування часу, необхідного для переїзду до місця проведення відпустки і назад, але не більше 15 діб. У разі службової необхідності поєднана відпустка за новим місцем служби може бути надана в два строки, в межах загальної тривалості та з видачею кожного разу проїзних документів.

Важливо пам'ятати, що чинним законодавством не передбачено строку давності, після якого працівник втрачає право на щорічну відпустку. Водночас, при перенесенні та поєднанні чергових відпусток категорично забороняється

ненадання щорічних відпусток повної тривалості протягом двох років підряд, а також ненадання їх протягом робочого року особам віком до вісімнадцяти років та працівникам, які мають право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами чи з особливим характером праці (ст. 80 КЗпПУ та ст. 11 Закону України «Про відпустки»).

У разі перенесення щорічної відпустки новий термін її надання встановлюється за згодою між працівником і керівником органу поліції. Якщо причини, що зумовили перенесення відпустки на інший період, настали під час її використання, то невикористана частина щорічної відпустки надається після закінчення дії причин, які її перервали, або за згодою сторін переноситься на інший період.

Окрім перенесення та поєднання, чергова відпустка може бути подовжена. Так, ст. 78 КЗпПУ містить загальне правило, згідно якого дні тимчасової непрацездатності працівника, засвідченої у встановленому порядку, до щорічних відпусток не включаються. Конкретизація даного правила та порядок його реалізації визначено в ч. 8 статті 93 Закону, згідно якої поліцейським, які захворіли під час чергової відпустки, після одужання відпустка продовжується на кількість невикористаних днів. Продовження відпустки здійснюється керівником, який надав її, на підставі відповідного документа, засвідченого у визначеному законом чи іншим нормативно-правовим актом порядку. Продовження терміну чергової відпустки оформлюється наказом керівника органу поліції, який її надав, на підставі рапорту поліцейського та листка непрацездатності лікувального закладу оформленого належним чином та засвідченого в установленому порядку.

Поряд із умовами та порядком надання щорічних відпусток працівникам поліції, стаття 93 Закону закріплює певні гарантії реалізації права поліцейських на щорічні відпустки у випадку їх звільнення. Так, згідно ч. 9 вказаної статті, поліцейським у рік звільнення за власним бажанням, за віком, через хворобу чи скорочення штату в році звільнення, за їх бажанням, надається чергова відпустка, тривалість якої обчислюється пропорційно з розрахунку однієї дванадцятої

частини відпустки за кожний повний місяць служби в році звільнення.

Як видно з аналізу зазначеного положення, право на чергову відпустку при звільненні мають не всі працівники поліції, а лише ті, що звільняються: 1) за власним бажанням; 2) за віком; 3) через хворобу; 4) через скорочення штату. Відразу ж зауважимо, що такий підхід законодавця суттєво обмежує трудові права працівників поліції, які визначені в чинному законодавстві. Так, згідно ст. 3 Закону України «Про відпустки», невикористана відпустка з наступним звільненням надається всім працівникам за їх бажанням окрім тих, які звільняються за порушення трудової дисципліни (датю звільнення в цьому разі є останній день відпустки). Крім того, у разі звільнення працівника у зв'язку із закінченням строку трудового договору невикористана відпустка може за його бажанням надаватися й тоді, коли час відпустки повністю або частково перевищує строк трудового договору (у цьому випадку чинність трудового договору продовжується до закінчення відпустки).

Якщо порівняти підстави звільнення, що перераховані в ч. 9 ст. 93 Закону і дають право працівнику поліції на отримання чергової відпустки, із загальними підставами звільнення поліцейських зі служби, що визначені в ч. 1 ст. 77 Закону, то можна помітити, що поза увагою законодавця залишилось велика кількість підстав звільнення, які в жодному разі не можна віднести до підстав звільнення за порушення дисципліни. Так, наприклад, не зрозуміло, чому не можуть піти у чергову відпустку перед звільненням поліцейські, в яких закінчується контракт (контракт – це різновид строкового трудового договору), або які переходять у встановленому порядку на роботу до інших міністерств і відомств (організацій). У зв'язку з цим, вважаємо, що щорічна чергова відпустка в рік звільнення зі служби в поліції має надаватися всім працівникам поліції, окрім тих, що звільняються за порушення службової дисципліни.

Таким, що порушує трудові права окремих категорій працівників поліції слід також вважати абз. 2 ч. 9 ст. 93 Закону в якому зазначається, що при звільненні поліцейського проводиться відрахування з грошового забезпечення надмірно

нарахованої частини чергової відпустки за час невідпрацьованої частини календарного року.

Відразу ж зауважимо, що зазначене правило в жодному разі не можна поширювати на всіх без винятку працівників поліції, які звільняються зі служби до закінчення календарного року, за який вони вже використали відпустку повної тривалості. Річ у тім, що ст. 22 Закону України «Про відпустки» забороняє проводити відрахування у випадку звільнення працівника у зв'язку з: 1) призовом або прийняттям (вступом) на військову службу, направленням на альтернативну (невійськову) службу; 2) переведенням працівника за його згодою на інше підприємство або переходом на виборну посаду у випадках, передбачених законами України; 3) відмовою від переведення на роботу в іншу місцевість разом з підприємством, а також відмовою від продовження роботи у зв'язку з істотною зміною умов праці; 4) змінами в організації виробництва та праці, в тому числі ліквідацією, реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, скороченням чисельності або штату працівників; 5) виявленням невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній роботі внаслідок недостатньої кваліфікації або стану здоров'я, що перешкоджають продовженню даної роботи; 6) нез'явленням на роботу понад чотири місяці підряд внаслідок тимчасової непрацездатності, не рахуючи відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, якщо законодавством не встановлено більш тривалий термін збереження місця роботи (посади) при певному захворюванні; 7) поновленням на роботі працівника, який раніше виконував цю роботу; 8) направленням на навчання; 9) виходом на пенсію. Відрахування із заробітної плати за невідпрацьовані дні відпустки у разі смерті працівника теж не проводиться.

Окрім надання поліцейському щорічної відпустки за фактично відпрацьований час в натурі, чинним законодавством передбачена можливість виплати йому відповідної грошової компенсації. Так, згідно ч. 10 статті 93 Закону, за невикористану в році звільнення відпустку поліцейським, які звільняються з поліції, виплачується грошова компенсація відповідно до закону.

Підстави, порядок та особливості виплати грошової компенсації за невикористані відпустки визначені в ст. 83 КЗпПУ та ст. 24 Закону України «Про відпустки». Зокрема, вказаними законодавчими актами встановлено, що у разі звільнення працівника йому виплачується грошова компенсація за всі невикористані ним дні щорічної відпустки, а також додаткової відпустки працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину-інваліда з дитинства підгрупи А І групи. При звільненні керівних, педагогічних, наукових, науково-педагогічних працівників, спеціалістів навчальних закладів, які до звільнення пропрацювали не менш як 10 місяців, грошова компенсація виплачується за невикористані ними дні щорічних відпусток з розрахунку повної їх тривалості. У разі переведення працівника на роботу на інше підприємство, в установу, організацію грошова компенсація за невикористані ним дні щорічних відпусток за його бажанням повинна бути перерахована на рахунок підприємства, установи, організації, куди перейшов працівник. У разі смерті працівника грошова компенсація за не використані ним дні щорічних відпусток, а також додаткової відпустки працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину-інваліда з дитинства підгрупи А І групи, виплачується спадкоємцям.

Відкликання поліцейського з чергової відпустки – це припинення його чергової відпустки за ініціативи керівника органу поліції. Згідно ч. 11 статті 93 Закону, відкликання поліцейського із чергової відпустки, як правило, забороняється. У разі крайньої необхідності відкликання із чергової відпустки може бути дозволено керівнику територіального органу поліції. Як видно, аналізована норма Закону не містить жодної вказівки ані на порядок, ані на підстави відкликання поліцейського з відпустки. Тому, при вирішенні даних питань необхідно звертатись до загальних норм трудового права. Так, проаналізувавши ч. 8 ст. 79 КЗпПУ та ч. 3 ст. 12 Закону України «Про відпустки» можна прийти до висновку, що відкликання працівника поліції з щорічної відпустки допускається за умови дотримання трьох обов'язкових вимог: 1) згода працівника поліції; 2) настання непередбачених, непередбачених обставин, крайньої необхідності; 3) якщо основна безперервна частина

відпустки (до відкликання або після нього) становитиме не менше 14 календарних днів. Так, наприклад, працівник поліції може бути викликаний для відвернення стихійного лиха, виробничої аварії або негайного усунення їх наслідків, для відвернення нещасних випадків, простою, загибелі або псування майна підприємства, установи, організації тощо.

Відкликання працівника поліції з відпустки здійснюється тільки наказом уповноваженого на це керівника органу поліції, з обов'язковим наведенням причин та кількості невикористаних днів відпустки, які, як правило, надаються в поточному році. У разі відкликання працівника з відпустки його працю оплачують з урахуванням тієї суми, що була нарахована на оплату невикористаної частини відпустки.

Невикористана частина щорічної відпустки надається працівникові після закінчення дії причин, з яких його відкликано з відпустки, або за згодою сторін може бути перенесена на інший період. За бажанням поліцейського невикористана частина відпустки може бути приєднана до чергової відпустки на наступний рік (абз. 2 ч. 11 ст. 93 Закону).

Варто зауважити, що ст. 93 Закону не містить вказівки на час, протягом якого працівникові міліції має бути надана невикористана частина чергової відпустки. Тому, при вирішенні даного питання необхідно керуватись загальними нормами трудового права. Так, згідно ст. 79 КЗпПУ та ст. 12 Закону України «Про відпустки», невикористана частина щорічної відпустки має бути надана працівнику, як правило, до кінця робочого року, але не пізніше 12 місяців після закінчення робочого року, за який надається відпустка.

Література:

1. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. // Офіційний вісник України. – 2015. – № 63. – Ст. 2075.
2. Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ [Електронний ресурс] : постанов. Кабінету Міністрів України від 29 лип. 1991 р. № 114. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/114-91-%D0%BF>
3. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс] : прийнятий 10 груд. 1971 р. ; в ред. станом на 01 січ. 2016 р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

4. Про відпустки : Закон України від 15 лист. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.

5. Галузева угода між Міністерством внутрішніх справ України, Професійною спілкою атестованих працівників ОВС України та Професійною спілкою працівників державних установ України на 2012-2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ppdu.ck.ua/zakonodavstvo/galuzevi-ugodu/haluzeva-uhoda-mizh-mizh-ministerstvom-vnutrishnih-sprav-ukrajiny-profesijnoyu-spilkoju-atestovanyh-pratsivnykiv-orhaniv-vnutrishnih-sprav-ukrajiny-ta-profesijnoyu-spilkoju-pratsivnykiv-derzhavnyh-us/>

6. Конвенція про оплачувані відпустки [Електронний ресурс] : прийнята Міжнародною організацією праці від 24 черв. 1970 р. № 132 ; ратифік. Законом України від 29 трав. 2001 р. № 2481-III. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/993_022

УДК 321.1

Петков С.В.,

д-р юрид. наук, професор,
заступник директора Центру
перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників Міністерства юстиції;

Мехтієва Т.В.,

канд. юрид. наук, заступник начальника Головного
територіального управління юстиції з питань державної
реєстрації – начальник Управління державної реєстрації

АНТИКРИЗОВА МОДЕЛЬ ВІДНОСИН МІЖ ГРОМАДЯНАМИ ТА ДЕРЖАВОЮ

У статті досліджено пріоритетні напрями формування громадянського суспільства в Україні. Зазначено, що діяльність громадських рад, з'їзди, круглі столи стали частиною повсякденного життя країни в цілому і кожної територіальної громади. Акцентовано увагу, що сьогодні забезпечення прозорості діяльності органів державної влади стало головним завданням українського суспільства. Проаналізовано проблемні